

Nr 790

Av herr **Fridolfsson** i Stockholm, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 13, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 21 och 29 §§ lagen den 25 september 1953 (nr 603) om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet.*

I proposition nr 13 föreslås en skärpning av gällande konkurrensbegränsningslag med innebörd att näringsfrihetsrådet vid fall av leveransvägran skall få rätt att vid vite ålägga en företagare att fullgöra leverans, därest en förhandling misslyckas.

Enligt min mening kan denna skärpning medföra ytterst betänkliga konsekvenser, och många skäl talar därför för att propositionen inte borde bifallas. Yrkande om avslag på propositionen har även framförts i annat sammanhang.

Därest den föreslagna ändringen av konkurrensbegränsningslagen likväl skulle bli föremål för lagstiftning är det angeläget att garantier skapas för att möjligheten till tvångsåtgärder icke leder till någon ändring av själva förhandlingsförfarandet. Departementschefen åberopar i detta sammanhang den principdeklaration om tillämpningen av en vitesbestämmelse, som näringsfrihetsrådet avgivit i sitt yttrande över departementspromemorian. Rådet har där bl. a. framhållit att det alltjämt kommer att bestämt eftersträva att lösa förekommande fall förhandlingsvägen. Detta är enligt min mening en fundamental fråga, och det måste vara en oundgänglig förutsättning för en sund utveckling att denna princip upprätthålles. I annat fall finns det uppenbara risker för att man skadar den samverkan mellan myndigheterna och näringslivet, som lagstiftningen förutsätter och som utan tvekan har stor betydelse för utvecklingen på detta område.

Bestämmelsen att företagare skall åläggas att sälja »på villkor som motsvarar vad han erbjuder andra företagare» i senare försäljningsled erbjuder uppenbara tolkningssvårigheter. Det bör komma till ett klarare uttryck att vid denna bedömning hänsyn i varje särskilt fall måste tagas till sambandet mellan pris och prestation. I departementschefens uttalande i propositionen talas endast om »försäljningsvillkor som i det aktuella fallet kan anses motsvara vad leverantören erbjuder andra företagare». Detta är enligt min mening icke en tillräcklig precisering av de förhållanden som i detta sammanhang måste beaktas. Jag vill samtidigt starkt ifrågasätta om det kan vara

rimligt att en företagare skall kunna åläggas att leverera annat än mot kontant betalning.

Med hänsyn till domstolarnas arbetsbelastning torde det kunna förväntas att det under tiden mellan näringsfrihetsrådets framställning till allmänna åklagaren och domstolens upptagande av ärendet i åtskilliga fall inträffar förändringar — t. ex. mellankommande insolvens hos köparen — som skulle göra ett utdömande av det förelagda vitet uppenbart obilligt. I dylika fall bör domstol beredas möjlighet att jämka vitet till noll även om enligt en legalitetsprövning förutsättningarna för utdömande av vitet föreligger. För att domstol skall få kunskap om mellankommande förändringar och för att rättstillämpningen skall bli enhetlig bör domstol i förevarande ärenden inhämta yttrande från näringsfrihetsrådet.

Aberopande det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 13 måtte antaga de ändringar i lagen den 25 september 1953 om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet, som ovan föreslagits, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 31 januari 1966

Filip W. Fridolfsson

i Stockholm